

AZ EVANGÉLIUM ÉLETFORMÁLÓ HATÁSA

Alapige: Filemon 1,1-25.

TÖRTÉNET KÉT TESTVÉRRŐL | Egy történet szerint két testvért birkalopáson kaptak, elítéltek őket, és a kor szokása szerint büntetésül, homlokukra két betűt égettek: „ST”, ami a „sheep thief” (birka tolvaj) kifejezés rövidítése volt. Az egyikük nem tudta elviselni ezt a megbélyegzést, messzi vidékre költözött, és soha többé nem tért vissza. A másikuk ezt mondta: *Úgysem menekülhetek az elől, amit tettem, ezért itt maradok, és megpróbálom visszanyerni az emberek tiszteletét.* Évek teltek el, amikor egy idegen tévedt a faluba, ahol élt, és meglátta a homlokán a két betűt. Kíváncsiságból megkérdezett egy arra járó, hogy mit jelent ez a két betű. *Régen történt – mondta a falubeli. Már nem is emlékszem arra, miért van ez a két betű a homlokán, de talán, azt jelenti, hogy „SZENT” (Saint).*

Ez a történet jól szemlélteti, hogy milyen ereje van az evangéliumnak, ami képes egészen megváltoztatni egy ember életét. De az evangélium nemcsak a személyes sorsunkat változtatja meg, hanem átalakítja, meggyógyíthatja emberi kapcsolatainkat is!

Ebben a hónapban, amikor az utolsó vasárnap kivételével, **emberi kapcsolatainkról** szólnak majd az igehirdetések, a legrövidebb páli levelet hozom elétek, az apostol Filemonnak írott, egyik legszemélyesebb hangvételű levelét! Ez a levél ugyan csak egy fejezetből és 25 versből áll, de segítségével három olyan témát szeretnék elétek hozni, ami elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy Isten szerint jól működjenek emberi kapcsolataink. Ha Isten megtart és élünk, az előttünk álló három vasárnapon *az evangélium által megváltozott életről, a megbékélésről, végül pedig a megváltozott emberi kapcsolatainkról* szeretnék e levél alapján beszélni.

KIK A LEVÉL SZEREPLŐI? | A Filemonnak írt levél egyike Pál börtönből írt leveleinek, hiszen akkor keletkezett, amikor az apostol háziőrizetben volt Rómában. *A levélnek három „főszereplője” van: Pál, a levélírója; a gazdag Filemon és háza népe, a levél címzettjei; és Onészimosz, a szökött rabszolga, akiért az öreg apostol tollat ragadott.*

Pált nem kell bemutatnom nektek. A levélhez kapcsolódón mégis annyit hadd mondjak el nektek, hogy mennyire különleges az, amit tesz! Hiszen ez a levél nem egy tanítói levelei közül, amiben nehéz teológiai témákról ír egy-egy gyülekezetnek vagy konkrét személynek. Ez a levél egy nagyon személyes ügyben írt, mondhatni ajánlólevél, amit Pál egy szökött rabszolga érdekében vetett papírra. Azért különleges, mert a rabszolgákért általában nem állt ki senki. Az ilyeneket, ha elszöktek és elfogták őket, vagy nagyon megbüntették, általában megverték, vagy egyszerűen kivégezték. Pál azonban közbenjár, sőt kezekedik érte!

Filemonról annyit tudunk, hogy gazdag ember volt, aki nagy valószínűséggel Kolossé városában élt, és akivel az apostol, mint ahogyan ez a levélből is kiderül, nagyon mély testvéri, munkatársi kapcsolatban állt. Sőt, nemcsak neki írt, hanem feleségének: *Appiának* is, és egy *Arkhipposz* nevű férfinak, és házukban összegyülekező *keresztyén közösség* tagjainak is.

A levél harmadik „szereplője”, ahogy már előbb említettem, **Onészimosz**, a szökött rabszolga. Akiról a levélből csak az derül ki, hogy elszökött gazdájától. Szökésének okát sejteni engedi a levél 18. verse: ***Ha bármivel megkárosított téged, vagy tartozna neked, én fogom megfizetni***

helyette. Ebből a versből sokan arra következtetnek, hogy Onészimosz nem véletlenül „lépett le”, hanem mert meglopta, de legalábbis valamiképpen megkárosította gazdáit. Megtudjuk róla, hogy Róma városában menekült, hogy sok szökött rabszolgához hasonlóan, annak nagy forgatagában örökre eltűnjön, és új és szabad életet kezdjen, valamiképpen mégis kapcsolatba került Pál apostollal. A tőle hallott evangélium pedig örökre megváltoztatta az életét. S hogy ez az életváltozás mennyire komoly volt, Pál szavai érzékeltetik: ***Kérlek pedig téged az én fiamért, akit a fogságban szültem, Onészimoszért...***

Ez a három ember nagyon más utat járt be. Nagyon más társadalmi és etnika csoportba tartoztak. Életük mégis keresztezte egymást, sőt komolyan összekapcsolódott. Ezzel a nagyon máshonnan érkező három emberrel, akik másképpen sohasem találkozhattak volna egymással, megtörténik a csoda: *Krisztusban testvérré lesznek!* Ez pedig a legközvetlenebb vérségi köteléknél is szorosabb kapcsolatot jelent! *De hogyan vált testvérré ez három nagy más ember?*

VÁLTOZÁSOK | Ebben a történetben mindenki másképp viselkedik, mint ahogyan a Jézus Krisztussal való találkozás előtt cselekedett volna. Ezek a változtatások nem automatikusak, nem magától értetődőek, nem spontán válnak ezek az emberek egymás testvérvé!

Ebből a levélből árad **Pál** kedvessége. Pedig tudjuk, hogy az apostol nem volt mindig ilyen szeretetteljes ember! Ő maga mondja magáról, hogy erőszakos ember volt (1Tim. 1,13), aki izzott a gyűlölettől, akiben gyilkos erők tomboltak, aki szenvedélyes haraggal kész volt elpusztítani bárkit, aki másként gondolkozott. De megváltozott, Saulból Pál lett, és erről a gyökeres változásról így vallott: ***Isten mégis könyörült rajtam, mert tudatlan és hitetlen voltam, amikor ezeket tettem. Urunk bőségesen árasztotta rám kegyelmét, és megajándékozott azzal a hittel és szeretettel, amely Krisztus Jézusban található.*** ^{1Tim. 1,13b-14.}

De ugyanezen a változáson ment keresztül **Filemon** és **Onészimosz** is. Őket is ugyanaz az isteni könyörület változtatta meg, Isten Pálra bőségesen kiárasztott kegyelmét, rájuk is kiárasztotta Krisztus Jézusban!

BAJBAN VAGYUNK | Nem kérdés az, hogy baj van az emberi kapcsolatainkkal. Bár mindannyian vágyunk harmonikus és rendezett kapcsolatokra, mégis a legtöbb kapcsolat minden csak nem ilyen.

Évekkel ezelőtt mélyen megdöbbenett bennünket egy hozzánk közeli házaspár válása, mert úgy gondoltuk, hogy náluknál kiegyensúlyozottabb pár nem létezik a világon. Legutóbb egy kis hittanosunk panaszkodott arról a feleségemnek: válnak a szülei. A napokban egy ember kesergett nekem amiatt, mert évek óta nincsen kapcsolata a testvérvével. Egy filmben pedig egy ember temetése után beszélgettek egykori barátai arról, hogy milyen kár, hogy úgy elszakadtak egymástól, ha jobban figyelnek egymásra, talán másként is alakulhatott volna az életük. Bajban vagyunk, és baj van a kapcsolatainkkal is.

Nagyon igaz az, amit valaki így fogalmazott meg: *kapcsolataink válsága mögött, mindig a mi emberi válságunk húzódik.* Mert ugye mindig a másik a hibás, de ha mélyen önmagunkba nézünk, akkor kiderül, egy-egy kapcsolatunk kiüresedésében mi magunk is vastagon benne vagyunk.

TUDOD, HOL KERESD! | Pál, Filemon és Onészimosz történetén keresztül láthatjuk tehát, hogy ahhoz, hogy emberi kapcsolataink mély és gyökeres változásokon menjenek keresztül,

ahhoz, hogy közömbös idegenekből testvérré lehessünk, előbb a szívünknek, az életünknek kell gyökeresen megváltoznia! De ugyanez a mély szívbeli változásra hozhatja gyógyulást a társadalmi, a házassági, a szülő-gyermek, a nemzedékek közötti kapcsolatok válságára is. Ez a változás pedig nem történhet meg csak az evangélium által, ami Krisztusról szól, Őrá mutat. Róla, aki azért jött, hogy lebontsa az elválasztó falat Isten és ember, ember és ember között.

S mielőtt még azt mondanád, hogy ez engem nem érint, hadd mondjak el egy történetet! *Néhány évvel ezelőtt egy angliai gyülekezetben úrvacsorai istentiszteletet tartottak. A lelkész észrevette, hogy egy volt betörő ott térdel az angliai legfelsőbb bíróság egyik bírójával, aki évekkorábban hét év börtönbüntetésre ítélte azt a betörőt. Szabadulása után a betörő megtért Krisztushoz, és ugyanabba a gyülekezetbe kezdett el járni, mint az őt elítélő bíró. Az istentisztelet után, amikor a bíró és a lelkész együtt sétáltak haza, a bíró megkérdezte: Láttad, ki térdelt mellettem az úrvacsoránál? – Igen – válaszolta a lelkész. A két férfi néhány pillanatig némán sétált tovább, majd a bíró azt mondta: Micsoda kegyelem! A lelkész egyetértően bólintott: Igen, Isten csodája! Ekkor a bíró visszakérdezett: De mire gondolsz? A lelkész így válaszolt: Nagy dolog, az, ami ezzel egykori rabbal történt. A bíró csóválta a fejét, és azt mondta: De én nem rá céloztam, hanem magamra gondoltam. Hogy érted? – kérdezte a lelkész. A bíró így válaszolt: Az egykori fegyenc tudta, mennyire szüksége van Krisztusra, hogy megmentsen őt a bűneitől. De nézz rám! Gyerekkorom óta arra tanítottak, hogy becsületesen éljek, tartsam a szavamat, imádkozzam, járjak rendszeren templomba. Az Oxfordon szereztem diplomát, végül bíró lettem. Barátom! Isten kegyelmén kívül semmi más sem tudta volna megláttatni velem, hogy egy olyan bűnös ember vagyok, mint az az elítélt. Sokkal több kegyelem kellett ahhoz, hogy bocsánatot nyerjek minden büszkeségemért és önigazságomért, hogy elismerjem, semmivel sem vagyok jobb Isten szemében, mint az az elítélt, akit börtönbe küldtem.*

Vajon Isten felnyithatta-e te a szemedet is arra, aki nélküle vagy? Hogy neked is szükséged van a Megváltóra, mint Pálnak, Filemonnak és Onészi mosznak?

És mi a helyzet a kapcsolataiddal? Szentnek látnak-e azok, akik egykor birkatolvajnak ismeretek? Más mutatsz kifelé, de valójában válságban vannak a kapcsolataid, mert te életed is romokban hever? Akkor tudod, hogy kinél kell keresned a gyógyulást!